
**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
WE WŁOCŁAWKU**

**STAN
BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
Powiatu Włocławskiego w 2022 roku**

Włocławek, luty 2023

Spis treści		Strona
1.	Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych i zakażeń	3
2.	Stan sanitarny placówek ochrony zdrowia	8
3.	Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	10
4.	Stan sanitarny pływalni, kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli	11
5.	Stan sanitarny obiektów żywienia zbiorowego, produkcji i obrotu środkami spożywczymi	12
6.	Środowisko pracy i choroby zawodowe	16
7.	Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku dzieci i młodzieży	18
8.	Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	21
9.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	22
10.	Promocja zdrowia	24
11.	Oddział Laboratoryjny	26
12.	Podsumowanie	28

1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych i zakażeń

W ramach systemu nadzoru epidemiologicznego gromadzono i analizowano informacje o zachorowaniach, zakażeniach, biologicznych czynnikach chorobotwórczych, zgonach oraz ogniskach epidemicznych, w tym związanych z opieką zdrowotną. W omawianym okresie nie przywleczono na teren naszego powiatu chorób wysoce zakaźnych, takich jak: dżuma, cholera, malaria, wąglik, poliomyelitis, gorączki krwotoczne.

Wybrane choroby zakaźne w Powiecie Włocławskim i Mieście Włocławek w latach 2020-2022 Liczba zachorowań i zapadalność na 100 tys. mieszkańców

Lp.	Jednostka chorobowa	2020				2021				2022			
		Zachorowania		Zapadalność		Zachorowania		Zapadalność		Zachorowania		Zapadalność	
		Miasto	Powiat	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat	Miasto	Powiat
1	Płonica (szkarlatyna)	18	27	16,47	31,44	4	3	3,72	3,52	20	19	18,57	22,25
2	Odra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Różyczka	0	1	0	1,17	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Ospa wietrzna	185	203	169,19	236,34	98	183	90,96	214,24	510	408	473,34	477,64
5	Krzusiec	2	1	1,83	1,17	0	0	0	0	2	0	1,86	0
6	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy)	0	5	0	5,83	1	0	0,93	0	2	3	1,86	3,52
7	Wirusowe zapalenie wątroby – ogółem	3	7	2,75	8,15	1	0	0,93	0	2	2	1,86	2,35
8	Wirusowe zapalenie wątroby – typu A	0	1	0	1,17	0	0	0	0	0	1	0	1,17
9	Wirusowe zapalenie wątroby – typu B	3	6	2,75	6,99	1	0	0,93	0	1	1	0,93	1,17
10	Wirusowe zapalenie wątroby – typu C	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0,93	0
11	Bakteryjne zatrucia i zakażenia pokarmowe – ogółem	71	69	64,93	80,33	112	90	103,95	105,36	102	85	94,67	99,51
12	Bakteryjne zatrucia pokarmowe – Salmonelozy	12	14	10,98	16,30	15	9	13,93	10,54	6	7	5,57	8,2
13	Inne Salmonelozy (zakażenia pozajelitowe)	2	0	1,83	0	1	0	0,93	0	1	0	0,93	0
14	Wirusowe zakażenia jelitowe – ogółem	40	24	36,58	27,94	45	40	41,76	46,83	136	97	126,22	113,55
15	Borelioza	13	11	11,89	12,81	30	23	27,85	26,93	10	18	9,29	21,08
16	Nowo wykryte zakażenie HIV	0	2	0	2,33	3	1	2,79	1,17	9	0	8,36	0
17	AIDS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Grypa i podejrzenia grypy – ogółem	1672	2074	1529,08	2417,63	927	2286	860,36	2661,45	680	3285	631,12	3845,70
19	W tym u dzieci w wieku 0-14 lat	663	911	4644,48	7368,76	303	1341	2162,74	10997,21	237	1762	1691,65	14449,73
20	Grypa – ogółem (przypadki potwierdzone)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2,35
21	Gruźlica	8	7	7,32	8,15	9	6	8,36	7,03	15	3	13,92	3,51

W 2022 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Włocławku zgłoszono 5101 przypadków chorób zakaźnych i zakażeń (w 2021 roku – 5041 przypadków), które podlegały obowiązkowi zgłaszania. Z powodu zgłoszonych chorób hospitalizowano 381 osób. Odnotowano 67 zgonów, których przyczyną były choroby zakaźne. Podobnie jak w latach wcześniejszych najczęściej zejść śmiertelnych (88%) odnotowano u osób w wieku powyżej 60 lat.

W związku z trwającą pandemią COVID-19, kontynuowano działania zapobiegawcze mające na celu ograniczenie ryzyka transmisji zakażeń SARS-CoV-2. Dużą liczbę zachorowań na COVID-19 odnotowano w I kwartale 2022 roku. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku podejmował działania zapobiegawcze – prowadził postępowania epidemiologiczne oraz kontrole wynikające z bieżącego nadzoru sanitarnego mające na celu sprawdzenie, czy realizowane są przez podmioty zobowiązane, obowiązki wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. W wykonywanie działań przeciwepidemicznych zaangażowani byli wszyscy pracownicy oddziału nadzoru sanitarnego oraz oddziału laboratoryjnego, którzy przeprowadzali wywiady epidemiologiczne i rozwiązywali zgłoszenia w systemie teleinformatycznym SEPIS (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej). W czerwcu 2022 roku Główny Inspektorat Sanitarny otrzymał Nagrodę Sektora Publicznego ONZ za wdrożenie systemu SEPIS – innowacyjnego narzędzia informatycznego wspierającego pracę służb sanitarnych. Z końcem marca 2022 roku zostały wprowadzone kolejne regulacje prawne dotyczące nakazów, zakazów oraz obostrzeń, które skutkowały m.in. zniesieniem obowiązku izolacji i kwarantanny oraz zmianami w diagnostyce w kierunku SARS-CoV-2 (testowanie w kierunku SARS-CoV-2 finansowane przez NFZ - diagnostyka różnicowa w szpitalu). Od 16 maja 2022 roku, rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 roku, na obszarze kraju zniesiono stan epidemii, a ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Raporty dotyczące zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 publikowane są na stronie Ministerstwa Zdrowia pod adresem: <https://www.gov.pl/web/koronawirus/wykaz-zarazen-koronawirusem-sars-cov-2>.

W związku ze wzrostem ryzyka rozprzestrzenienia się chorób zakaźnych wśród licznie napływających do Polski uchodźców z Ukrainy, przypomniano dyrektorom/kierownikom podmiotów leczniczych o konieczności wzmocnienia czujności ze strony personelu medycznego i nadzoru nad chorobami, które aktualnie występują rzadko lub nie występowały w Polsce od wielu lat (m. in.: poliomyelitis, wirusowe zapalenie wątroby typu A, odra, gruźlica) oraz zintensyfikowaniu działań profilaktycznych mających na celu promowanie szczepień ochronnych. Przekazano również materiały informacyjno-edukacyjne z zakresu profilaktyki chorób zakaźnych. Materiały te przekazano również dyrektorom placówek oświatowych, władzom samorządowym oraz bezpośrednio do miejsc okresowego pobytu rodzin ukraińskich. Monitorowano sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych i zakażeń występujących wśród osób przybywających z terytorium Ukrainy, prowadzono nadzór nad osobami przebywającymi w obiektach przeznaczonych do zakwaterowania dla cudzoziemców oraz realizacją szczepień ochronnych u dzieci i osób dorosłych, przebywających na terenie Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.

W związku z pojawieniem się nowych zagrożeń dla zdrowia publicznego związanych z wystąpieniem zachorowań na ospę małą, monitorowano sytuację epidemiologiczną w tym zakresie oraz przekazano podmiotom leczniczym informacje w zakresie charakterystyki choroby, drogach szerzenia się zakażenia oraz postępowania w przypadku osób podejrzanych o zachorowanie i osób narażonych na styczność ze źródłem zakażenia. Ospa mała oraz zakażenia wirusem ospy małej zostały objęte przepisami ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi - rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2022 roku w sprawie ospy małej oraz zakażeń wirusem ospy małej (Dz. U. poz. 1143). Przypadki podejrzenia zachorowania na ospę małą (powzięte na podstawie stwierdzonych objawów oraz przesłanek epidemiologicznych, po rozważeniu innych prawdopodobnych przyczyn obrazu klinicznego) podlegają niezwłocznie zgłoszeniu przez lekarza do państwowego powiatowego inspektora sanitarnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby, u której powzięto podejrzenie lub rozpoznano zakażenie/zachorowanie. Nie zgłoszono osób podejrzanych o zakażenie lub zachorowanie na ospę małą.

Choroby zakaźne objęte programem obowiązkowych szczepień ochronnych

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych, którym zapobiega się za pomocą szczepień ochronnych zależy od poziomu ich realizacji. Szczepienia ochronne są najlepszą formą profilaktyki chorób zakaźnych i skuteczną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne oraz kształtowania odporności całej populacji (prewencja zbiorowa). Wysoki odsetek zaszczepionych osób (co najmniej 95%) zapewnia odporność populacyjną, która zapobiega epidemicznemu szerzeniu się chorób oraz chroni przed zachorowaniem również osoby nieuodpornione, które ze względu na przeciwwskazania zdrowotne nie mogą skorzystać z tej formy profilaktyki.

W 2022 roku z grupy tych chorób nie wystąpiły zachorowania na odrę, różyczkę, tężec, krztusiec, poliomyelitis, błonicę i zakażenia wywołane przez *Haemophilus influenzae typu b*.

W przypadku ospy wietrznej obserwowane jest zjawisko zmienności okresowej występowania tej choroby. Zgłoszono 408 zachorowań (w 2021 roku – 183 zachorowania). Podobnie jak w latach ubiegłych, najwięcej zachorowań wystąpiło w grupie wiekowej 0-14 lat – 92% ogółu zachorowań. Szczepienia ochronne przeciw ospie wietrznej nadal obejmują tylko dzieci z grup ryzyka.

Zapadalność na świnkę od lat utrzymuje się na niskim poziomie.

W związku z uczestnictwem w koordynowanym przez WHO programie eradykacji poliomyelitis prowadzono nadzór i monitoring ostrych porażek wiotkich u dzieci do lat 14, mający na celu potwierdzenie lub wykluczenie występowania dzikich szczepów wirusa polio. Pomimo iż Europa jest wolna od wirusa polio, nadal istnieje ryzyko zawleczenia zachorowań do naszego regionu. Dzikie wirus polio wciąż jest aktywny w innych regionach świata, konieczne zatem jest zachowanie szczególnej czujności oraz utrzymanie wysokiego odsetka osób zaszczepionych.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe wywołane przez biologiczne czynniki chorobotwórcze

Choroby przenoszone drogą pokarmową to grupa jednostek chorobowych różniących się zarówno wywołującymi je patogenami jak i objawami klinicznymi, a ich wspólną cechą jest droga zakażenia. Występowanie ich związane jest z warunkami higieny przygotowywania i spożywania potraw w środowisku domowym oraz utrzymywaniem właściwego stanu sanitarno-higienicznego obiektów produkcji i obrotu żywnością oraz zakładów żywienia zbiorowego.

W 2022 roku, podobnie jak w ubiegłych latach nie rejestrowano przypadków zatruc grzybami, jadem kiełbasianym, włośnicy i czerwonki bakteryjnej; nie odnotowano również ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową.

W okresie sprawozdawczym zgłoszono 85 przypadków *bakteryjnych zatruc i zakażeń pokarmowych* (w 2021 roku – 90 przypadków); we wszystkich przypadkach ustalono czynnik etiologiczny: *Salmonella*, *Campylobacter* i *Clostridioides difficile*.

Podobnie jak w latach ubiegłych, przyczyną wszystkich zarejestrowanych *bakteryjnych zatruc pokarmowych* były pałeczki *Salmonella* – zarejestrowano 7 przypadków (w 2021 roku – 9 przypadków). Nośnikiem zatruc pokarmowych były potrawy z jaj lub dodatkiem surowych jaj oraz mleko lub potrawy mleczne.

Wśród czynników etiologicznych *innych bakteryjnych zakażeń jelitowych* tak jak w poprzednich latach dominowały laseczki *Clostridioides difficile*, które stanowiły 95% ogółu tych zakażeń. Były one przyczyną 74 przypadków zakażeń jelitowych (w 2021 roku – 68 przypadków). Większość zachorowań (82%) wystąpiła wśród osób w wieku powyżej 60 lat obciążonych przewlekłymi chorobami i poddawanych antybiotykoterapii.

Zgłoszono 97 przypadków *wirusowych zakażeń jelitowych* (w 2021 roku – 40 przypadków). Najwięcej zgłoszonych przypadków dotyczyło zakażeń wywołanych przez rotawirusy – 84%. Pozostałe przypadki wywołane były przez noro- i adenowirusy.

W analizowanym okresie zarejestrowano 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu A.

Choroby przenoszone przez naruszenie ciągłości tkanek

W 2022 roku zarejestrowano 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu B. Nie odnotowano zachorowań na wirusowe zapalenia wątroby typu C i o etiologii mieszanej B+C.

Choroby inwazyjne

W 2022 roku odnotowano 9 przypadków *inwazyjnej choroby pneumokokowej* (w 2021 roku – 1 przypadek), które miały postać: u 2 osób zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, u 3 posocznicy, a u 4 osób posocznicy i zapalenia płuc.

Podobnie jak w ubiegłych latach, dominującą postacią kliniczną inwazyjnych zakażeń wywołanych przez paciorkowce ropotwórcze – *Streptococcus pyogenes* była róża (stanowiła 89% wszystkich przypadków). Zgłoszono 8 zachorowań (w 2021 roku – 6 zachorowań); 62% ogółu zachorowań dotyczyło osób w wieku powyżej 50 lat. Inną postacią inwazyjnych zakażeń wywołanych tym patogenem była posocznica – zgłoszono 1 przypadek.

Oprócz postaci inwazyjnej zakażeń wywołanych przez paciorkowce ropotwórcze, zarejestrowano 19 przypadków *plonicy* (w 2021 roku – 3 przypadki). Wszystkie zachorowania wystąpiły u dzieci do lat 14.

W analizowanym okresie zgłoszono 1 przypadek zakażenia wywołanego przez meningokoki.

Neuroinfekcje

Od wielu lat liczba przypadków infekcyjnych chorób ośrodkowego układu nerwowego utrzymuje się na niskim poziomie. W 2022 roku zarejestrowano 4 przypadki neuroinfekcji (w 2021 roku – 1 przypadek), które wystąpiły pod postacią zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych. W 2 przypadkach określono bakteryjny czynnik etiologiczny: *Streptococcus pneumoniae*. Wszystkie zachorowania zakończyły się wyzdrowieniem.

Choroby przenoszone przez kleszcze

Kleszcze to pajączaki szczególnie niebezpieczne ze względu na przenoszone patogeny, m.in. wirusy zapalenia mózgu i opon mózgowych oraz bakterie wywołujące boreliozę. Na nadzorowanym terenie wystąpiły tylko zachorowania na *boreliozę*. Zarejestrowano 18 przypadków tej choroby (w 2021 roku – 23 przypadki); 2 osoby hospitalizowano. U 17 chorych rozpoznano wczesną skórą postać choroby z charakterystyczną zmianą skórą typu rumień wędrujący, u 1 osoby wystąpiły późne objawy ze strony układu nerwowego. U jednej osoby zachorowanie związane było z ekspozycją na zakażenie z racji wykonywanego zawodu.

Od kilku lat obserwowany jest trend rozpoznawania i rejestrowania przypadków boreliozy przez cały rok, szczyt zachorowań przypada jednak na miesiące letnie i wczesnojesienne. W okresie od lipca do września zarejestrowano ponad połowę wszystkich zachorowań (55%).

Z powodu braku możliwości czynnego uodpornienia przeciwko tej chorobie, duże znaczenie w profilaktyce mają działania zapobiegawcze polegające na stosowaniu zabezpieczeń chroniących przed kleszczami (odzież chroniąca przed ekspozycją na kleszcze, środki odstraszające – repelenty).

Gruźlica

W 2022 roku zarejestrowano 3 przypadki zachorowań na gruźlicę (w 2021 roku – 6 przypadków). We wszystkich przypadkach rozpoznano gruźlicę płuc – nowe zachorowania. Zachorowania wystąpiły u mężczyzn w wieku powyżej 50 lat. Wszyscy chorzy byli hospitalizowani, poddani leczeniu i pozostają pod opieką lekarzy specjalistów. 7 osób pozostających w bliskim kontakcie z chorymi prątkującymi objęto nadzorem epidemiologicznym oraz opieką lekarską (poddane zostały badaniom klinicznym i diagnostycznym). Nie odnotowano zachorowań w ogniskach oraz zgonów.

Choroby przenoszone drogą płciową

W 2022 roku zarejestrowano podobnie jak w roku ubiegłym 1 przypadek kiły.

Grypa i zachorowania grypopodobne

Zachorowania objęte obowiązkiem raportowania to przypadki grypy rozpoznawane klinicznie i/lub laboratoryjnie oraz wszystkie rozpoznane klinicznie zachorowania grypopodobne i ostre zakażenia dróg oddechowych. W roku sprawozdawczym zgłoszono ogółem 3285 przypadków, w tym 1762 (54%) dzieci do lat 14 (w 2021 roku – 2286 przypadków, w tym 1341 – 59% dzieci do lat 14). Największą liczbę zachorowań notowano w marcu i grudniu – odpowiednio 15,6% i 26,8% wszystkich zachorowań rocznych. U dwóch osób

(16 i 42 lata) w ramach diagnostyki pacjentów hospitalizowanych gripę potwierdzono badaniami laboratoryjnymi.

Celem ograniczenia liczby zachorowań oraz powikłań spowodowanych przez wirusy grypy, niezbędnym jest promowanie wszelkich działań zmierzających do zapobiegania zachorowaniom poprzez upowszechnianie idei szczepień ochronnych oraz przestrzegania zasad zdrowego stylu życia. Szczepienia ochronne to najskuteczniejsza metoda zapobiegania grypie i jej groźnym powikłaniom.

Szczepienia ochronne

Szczepienia ochronne to najskuteczniejsza forma profilaktyki w walce z niebezpiecznymi, często zagrażającymi życiu chorobami zakaźnymi. Rezygnacja ze szczepień ochronnych ma wymiar zarówno zdrowotny, wynikający z utraty zdrowia, jak i ekonomiczny, którego skutki odczuwa całe społeczeństwo.

Szczepienia ochronne w roku sprawozdawczym realizowano zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych obowiązującym w 2022 roku. Ocena realizacji Programu Szczepień Ochronnych dokonano w oparciu o analizę danych uzyskanych ze sprawozdań z wykonania szczepień ochronnych przekazanych przez świadczeniodawców prowadzących szczepienia ochronne w Powiecie Włocławskim. Stan wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych w 2022 roku utrzymuje się od wielu lat na zbliżonym wysokim poziomie.

Szczepienia obowiązkowe w grupie dzieci i młodzieży szkolnej

Szczepienia przeciwko	2019	2020	2021	2022
	Miasto i powiat	Miasto i powiat	Miasto i powiat	Miasto i powiat
Gruźlicy w 1 r.ż.	99,6	99,3	99,0	98,7
Wirusowemu zapaleniu wątroby typu B w 1 r.ż.	86,8	86,6	89,4	88,1
Rotawirusom w 1 r.ż.	-	-	65,7	63,5
Błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, Haemophilus influenzae typu b w 1 r.ż.	44,7	49,2	53,5	48,4
Streptococcus pneumoniae w 1 r.ż.	53,3	59,9	64,8	57,0
Streptococcus pneumoniae w 2 r.ż.	98,0	97,4	97,8	97,3
Wirusowemu zapaleniu wątroby typu B w 2 r.ż.	99,3	99,1	98,9	98,5
Błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, Haemophilus influenzae typu b w 2 r.ż.	97,2	96,1	97,5	97,7
Odrze, śwince, różyczce w 2 r.ż.	72,8	73,8	75,1	75,8
Błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis w 6 r.ż.	85,0	78,6	70,0	75,7
Odrze, śwince, różyczce w 6 r.ż.	71,2	66,8	63,0	72,6
Odrze, śwince, różyczce w 10 r.ż.	88,9	80,7	76,6	83,5
Błonicy, tężcowi, krztuścowi w 14 r.ż.	92,6	81,6	82,1	83,5
Błonicy, tężcowi w 19 r.ż.	90,5	81,5	78,0	83,3

Szczepienia obowiązkowe osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie w związku z przesłankami klinicznymi lub epidemiologicznymi oraz szczepienia zalecane

Szczepienia przeciwko	2019	2020	2021	2022
Wirusowemu zapaleniu wątroby typu B	603	574	418	427
Wirusowemu zapaleniu wątroby typu A	82	53	19	38
Grypie	6258	7432	7544	7394
Durowi brzuszemu	45	19	22	45
Ospie wietrznej	366	367	378	494
Streptococcus pneumoniae	127	506	322	241
Kleszczowemu zapaleniu mózgu	396	168	164	144
Neisseria meningitidis	218	229	296	294
Zakażeniu wirusem brodawczaka ludzkiego	56	141	215	223

Obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci i młodzieży finansowane z budżetu Ministra Zdrowia prowadzone były przez 23 świadczeniodawców sprawujących podstawową opiekę zdrowotną. Szczepieniami objęto 12957 osób – dzieci i młodzież do lat 19.

W analizowanym okresie zarejestrowano 3 niepożądane odczyny poszczepienne, wszystkie zakwalifikowano jako łagodne. Osoby, u których wystąpił niepożądany odczyn poszczepienny otrzymały stosowne do występujących objawów leczenie i objęte zostały indywidualnym nadzorem epidemiologicznym.

W celu utrzymania immunogenności szczepionek prowadzono stały nadzór nad przechowywaniem, dystrybucją i transportem szczepionek w zakresie zachowania oraz monitorowania łańcucha chłodniczego. W analizowanym okresie nie stwierdzono zmian w zakresie warunków i zasad przechowywania szczepionek u świadczeniodawców. Na 23 nadzorowane punkty szczepień, 18 wyposażonych jest w elektroniczne systemy całodobowego monitorowania temperatury. W jednej przychodni doszło do niedopełnienia obowiązku właściwego przechowywania preparatów szczepionkowych tj. przerywania łańcucha chłodniczego. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano zalecenia oraz wszczęto postępowanie administracyjne.

Niekorzystne dla realizacji szczepień ochronnych są działania ruchów antyszczepionkowych, mające wpływ na decyzje rodziców dotyczące szczepień. W 2022 roku od obowiązku wykonania szczepień ochronnych uchylało się 27 osób, co skutkowało niezaszczepieniem 22 dzieci. W roku sprawozdawczym zgłoszono 4 nowe osoby uchylające się od wykonania obowiązku szczepień (w 2021 roku – 0). Dwoje rodziców uchylających się od wykonania szczepień ochronnych wykonało ten obowiązek wobec swoich dzieci.

2. Stan sanitarny placówek ochrony zdrowia

Z uwagi na panującą sytuację epidemiologiczną (utrzymujący się okresowo wysoki poziom zakażeń wirusem SARS-CoV-2 oraz w okresie jesienno-zimowym wzrost zakażeń innymi wirusami powodującymi infekcje dróg oddechowych) w podmiotach leczniczych nadal obowiązywał wzmożony reżim sanitarny, przy wejściu do obiektów i na ich terenie dostępne były dla pacjentów płyny do dezynfekcji rąk, obowiązywało zasłanianie nosa i ust przy pomocy maseczek, zachowanie dystansu społecznego a wizyty umawiane były na wyznaczoną dla pacjenta godzinę.

W skontrolowanych podmiotach leczniczych nie odnotowano istotnych zmian. Kontynuowano działania zapobiegające szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. W obszarze realizacji tych działań prowadzono kontrole wewnętrzne potwierdzone stosowną dokumentacją. Częstotliwość kontroli była zgodna z obowiązującymi przepisami prawa. Procedury higieniczno-sanitarne w miarę potrzeb aktualizowano.

Procesy dezynfekcji prowadzono zgodnie z opracowanymi procedurami. Stosowano szeroki asortyment środków dezynfekcyjnych, dobierano je właściwie pod względem zastosowania, spektrum i czasu działania zgodnie z zaleceniami producentów.

Steryлизację narzędzi i sprzętu medycznego prowadzono wyłącznie metodami gwarantującymi ich skuteczność, w których czynnikami sterylizującymi była para wodna lub plazma. Skuteczność procesów sterylizacji systematycznie kontrolowano w ramach kontroli wewnętrznej.

Zaopatrzenie w sprzęty i materiały jednorazowe, środki indywidualnej ochrony osobistej, środki czystości było wystarczające i dostosowane do potrzeb. Postępowanie z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania było zgodne z obowiązującymi przepisami prawa oraz opracowanymi procedurami. Po zabiegach odpady zbierano do plastikowych, twardych pojemników lub do worków foliowych, odpowiednio oznakowanych; codziennie przekazywano do miejsc składowania.

W roku 2022 na terenie Powiatu Włocławskiego nadzorem objęto 46 obiektów należących do podmiotów leczniczych oraz 35 praktyk zawodowych (lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarek i fizjoterapeutów). Skontrolowano 35 obiektów należących do podmiotów leczniczych oraz 2 praktyki zawodowe.

Do podmiotów leczniczych zlokalizowanych na terenie powiatu włocławskiego należą: szpital uzdrowiskowy, sanatorium, zakład opiekuńczo-leczniczy, ośrodek terapii uzależnień, przychodnie, zakłady

rehabilitacji leczniczej. Stan sanitarny wszystkich skontrolowanych obiektów oceniono jako dobry. Również skontrolowane praktyki zawodowe uzyskały pozytywną ocenę.

W roku sprawozdawczym, postępowanie z bielizną czystą i brudną w obiektach należących do podmiotów leczniczych oraz praktykach zawodowych oceniono jako właściwe. Wszystkie placówki posiadają opracowane oraz zaktualizowane szczegółowe procedury postępowania z bielizną czystą i brudną. W obiektach wykonujących świadczenia zdrowotne ambulatoryjnie stosowana jest przede wszystkim bielizna jednorazowego użytku. Natomiast w podmiotach stacjonarnych i całodobowych, stosowana jest bielizna jednorazowa, a także wielokrotnego użytku. Czysta bielizna składowana jest w wydzielonych magazynach lub w zamykanych szafkach, natomiast brudna umieszczana jest w koszach lub w workach znajdujących się w brudownikach. Pranie brudnej bielizny zlecane jest pralniom zewnętrznym lub prana jest we własnych pralniach, mieszczących się na terenie placówek. W gabinetach rehabilitacji stosowana jest bielizna jednorazowa lub pacjenci przynoszą własne ręczniki. Odzież ochronną personel podmiotów medycznych najczęściej pierze we własnym zakresie. Stwierdzono, że czynności w tym zakresie odbywają się w sposób prawidłowy.

Podczas udzielania świadczeń zdrowotnych, w obiektach powstają odpady medyczne, które zbierane są selektywnie w miejscach ich powstawania, pojemniki i worki są odpowiednio oznakowane, zabezpieczone i w większości placówek gromadzone w urządzeniach chłodniczych znajdujących się w brudownikach lub pomieszczeniach porządkowych. Skontrolowane obiekty posiadają opracowane i wdrożone procedury postępowania z odpadami medycznymi. Wszystkie podmioty posiadają aktualne umowy ze specjalistycznymi firmami na odbiór i transport odpadów medycznych do miejsca ich unieszkodliwienia poprzez spalanie, z zastosowaniem zasady bliskości, dotyczącej unieszkodliwiania odpadów medycznych na obszarze województwa, w którym zostały wytworzone. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi. W roku sprawozdawczym do zarządzających podmiotami leczniczymi skierowano pisma przypominające o obowiązku przestrzegania zasad dotyczących właściwej klasyfikacji odpadów medycznych w miejscu ich wytwarzania przez podmioty lecznicze oraz przestrzegania zasad wstępnego magazynowania tych odpadów w obiektach, w których udziela się świadczeń zdrowotnych.

W podmiotach wykonujących działalność leczniczą sprzątnięciem zajmują się najczęściej osoby zatrudnione w placówkach. W obiektach wydzielone są pomieszczenia służące do przechowywania sprzętu stosowanego do utrzymania czystości, środków czystości oraz preparatów myjąco-dezynfekcyjnych, wyposażone w zlewy porządkowe. Opracowane są i wdrożone stosowne procedury higieniczno-sanitarne dotyczące utrzymania właściwego stanu czystościowego oraz dezynfekcji pomieszczeń i sprzętu. W skontrolowanych obiektach bieżąca czystość i porządek były zachowane, nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Wszystkie nadzorowane podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych zlokalizowane na terenie powiatu włocławskiego zaopatrywane są w wodę z wodociągów gminnych zbiorowego zaopatrzenia. Wyjątek stanowią obiekty należące do „Uzdrowiska Wieniec” w Wieniecu-Zdroju, które zaopatrywane są w wodę z własnego ujęcia. Wodociągi gminne oraz wodociąg „Uzdrowiska Wieniec” dostarczają wodę odpowiadającą wymaganiom, przydatną do spożycia przez ludzi.

Wszyscy zarządzający podmiotami leczniczymi, w których udziale są świadczenia stacjonarne, całodobowe wykonali dwukrotnie w ciągu roku badania ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella sp.* W żadnej placówce nie stwierdzono skolonizowania instalacji ciepłej wody tymi bakteriami. W związku z tym uznano, że systemy instalacji wodnych są pod kontrolą i nie wymagają podejmowania specjalnych działań.

3. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W roku 2022 nadzorem sanitarnym, podobnie jak w latach ubiegłych, objęto 23 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, zarządzane przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne lub gminy i 3 wodociągi należące do podmiotów wykorzystujących wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć na potrzeby prowadzonej działalności.

Wszystkie wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz wodociągi należące do podmiotów wykorzystujących wodę z ujęć indywidualnych na nadzorowanym terenie oparte są na ujęciach głębinowych. W żadnym wodociągu nie jest prowadzone stałe chlorowanie wody.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w roku 2022 nie udzielono żadnego odstępstwa ze względu na przekroczenie jakiegokolwiek parametru istotnego dla bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi, nie były również zgłaszane przez konsumentów reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody.

W roku 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku przekazał do wiadomości właściwych burmistrzów, wójtów oraz starosty oceny obszarowe jakości wody dotyczące obszaru danej gminy oraz powiatu. Oceny zawierały informacje w zakresie m.in. spełnienia wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia, wykaz producentów wody oraz informacje o wielkości produkcji, liczbie ludności zaopatrywanej w wodę, jakości wody, sposobach uzdatniania, prowadzonych postępowaniach administracyjnych i prowadzonych przez producentów wody działaniach naprawczych.

Wszyscy zarządzający wodociągami na terenie Powiatu Włocławskiego w 2022 roku realizowali uzgodnione z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym we Włocławku harmonogramy pobierania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej oraz wykonywali badania jakości wody po przeprowadzonych działaniach naprawczych. Badania wykonywano w laboratoriach zewnętrznych posiadających zatwierdzony system jakości prowadzonych badań lub w laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W roku 2022 w wodzie z 3 wodociągów: Smólnik, Dębice i Izbica Kujawska wystąpiło skażenie mikrobiologiczne. W wodzie z wodociągu Smólnik stwierdzono obecność bakterii grupy coli w liczbie 32 jtk/100 ml i powyżej 100 jtk/100 ml (przy obowiązującej normie 0 jtk/100 ml). W wodzie z wodociągu Dębice stwierdzono obecność bakterii grupy coli w liczbie 30 jtk/100 ml i 36 jtk/100 ml (przy obowiązującej normie 0 jtk/100 ml) oraz nieprawidłowe zmiany w ogólnej liczbie mikroorganizmów w 22^oC - podwyższoną wartość parametru ogólna liczba mikroorganizmów w liczbie 300 jtk/1 ml wody (przy wartości parametrycznej „bez nieprawidłowych zmian” i zalecanej wartości do 200 jtk/1ml w wodzie w kranie u konsumenta). W wodzie z wodociągu Izbica Kujawska stwierdzono obecność enterokoków w liczbie 7 jtk/100 ml (przy obowiązującej normie 0 jtk/100 ml) oraz nieprawidłowe zmiany w ogólnej liczbie mikroorganizmów w 22^oC w liczbie powyżej 300 jtk w 1 ml wody (przy wartości parametrycznej „bez nieprawidłowych zmian” i zalecanej wartości do 100 jtk/1ml w wodzie wprowadzanej do sieci wodociągowej). W związku z tym, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku, oceniając ryzyko zdrowotne stwierdził brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z ww. wodociągów. Wydano komunikaty i wprowadzono ograniczenia w korzystaniu z tej wody, zezwalając jedynie na używanie jej wyłącznie do prac porządkowych (np. mycia podłóg) i spłukiwania toalet. Komunikaty przesłano organom samorządu terytorialnego (tj. Burmistrzowi Izbicy Kujawskiej i Wójtowi Gminy Włocławek) w celu rozpowszechnienia w sposób umożliwiający bezzwłoczne zapoznanie się z nim odbiorców wody. Komunikaty umieszczono na stronie internetowej PSSE we Włocławku, Gminy Izbica Kujawska oraz Gminy Włocławek, a także w mediach społecznościowych. Mieszkańcom zaopatrywanym w wodę z wodociągów Izbica Kujawska i Dębice zapewniono wodę prawidłowej jakości w zbiornikach kontenerowych, a mieszkańców korzystających z wody z wodociągu Smólnik zaopatrzone w wodę prawidłowej jakości z wodociągu miejskiego we Włocławku. Działania naprawcze polegające na płukaniu, chlorowaniu urządzeń i sieci wodociągowej, dezynfekcji wody za pomocą lamp UV, doprowadziły do uzyskania w tych wodociągach wody o właściwej jakości, spełniającej obowiązujące wymagania mikrobiologiczne. Skażenie mikrobiologiczne w wodociągach Izbica Kujawska oraz Dębice trwało 8 dni, a w wodociągu Smólnik – 31 dni.

Na przełomie roku 2021 i 2022, woda w 2 wodociągach nie odpowiadała wymaganiom jakości pod względem fizykochemicznym. W wodociągu Gliznowo gm. Lubień Kujawski występowało ponadnormatywne stężenie manganu, na poziomie 417 µg/l i 327 µg/l (przy obowiązującej normie 50 µg/l), a w wodociągu Dąb Polski gm. Włocławek stwierdzono podwyższoną mętność na poziomie 1,7 – 1,9 NTU (przy wartości parametrycznej „akceptowalna przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian” i zalecanej wartości do 1,0 NTU). Zarządzający wodociągami doprowadzili wodę do prawidłowej jakości w terminach: 30 dni w Dębie Polskim i 60 dni w Gliznowie. W ciągu roku sprawozdawczego nie powtórzyły się problemy z jakością wody w tych wodociągach.

Poprawę jakości wody pod względem fizykochemicznym stwierdzono również w wodzie z wodociągu Smólnik gm. Włocławek. Przeprowadzona modernizacja stacji uzdatniania wody w Smólniku obejmująca m.in. przebudowę budynku stacji uzdatniania wody, wymianę filtrów i złoża filtracyjnych, montaż nowych zbiorników retencyjnych, aeratora, montaż nowych rurociągów technologicznych, doprowadziła do uzyskania prawidłowej jakości wody w zakresie manganu. Uznano, że zarządzający wodociągiem Smólnik wykonał obowiązki nałożone w decyzji z roku 2018.

Właściciele i zarządzający wodociągami na terenie powiatu włocławskiego, mając na celu zapewnienie odbiorcom odpowiedniej ilości i jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, prowadzili modernizacje swoich ujęć wody m.in. w Żydowie gm. Lubraniec i Grabkowie gm. Kowal wybudowano na ujęciach po 2 nowe studnie, w Kowalu zamontowano nowy zbiornik retencyjny, a do wodociągu Narty-Kłóbka dołączono nową stację uzdatniania wody (w miejscowości Kaliska) z dwustopniowym procesem filtracji wraz z 2 naziemnymi zbiornikami retencyjnymi wody.

Nadzór nad jakością ciepłej wody w budynkach użyteczności publicznej

W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku mając na względzie zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego wody w budynkach, prowadził nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w obiektach, w których, w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny. Badania, zarówno w ramach kontroli wewnętrznej, jak i własnego planu działania, prowadzono w kierunku skolonizowania sieci wodociągowej bakteriami z rodzaju *Legionella sp.*

Badania wykonywano w obiektach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne stacjonarne, całodobowe (sanatorium, szpital uzdrowiskowy, zakład opiekuńczo leczniczy, ośrodek terapii uzależnień), placówkach oświatowych, domach pomocy społecznej, obiektach hotelarskich.

Skolonizowanie na poziomie średnim przez bakterie z rodzaju *Legionella sp.* stwierdzono w instalacji wody ciepłej w jednym domu pomocy społecznej na terenie powiatu włocławskiego. W próbkach wody stwierdzono obecność tych bakterii w liczbie od 120 do 180 jtk/100 ml (przy obowiązującej normie do 100 jtk/100 ml). Wobec powyższego, zarządzającego placówką zobowiązano do natychmiastowego podjęcia działań naprawczych w celu doprowadzenia ciepłej wody do należytej jakości. Kolejne, wykonane po miesiącu badania wykazały prawidłową jakość ciepłej wody użytkowej w obiekcie.

W pozostałych obiektach, zarówno należących do podmiotów leczniczych, jak i obiektach użyteczności publicznej, woda ciepła spełniała wymagania mikrobiologiczne, nie stwierdzono skażenia bakteriami *Legionella sp.*, w następstwie tego uznano, że systemy instalacji wodnych są pod kontrolą i nie wymagają podejmowania specjalnych działań.

4.

Stan sanitarny pływalni, kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli

W sezonie letnim 2022 r. na terenie Powiatu Włocławskiego utworzono (podobnie jak w latach wcześniejszych) 5 kąpielisk: na jeziorach: Wikaryjskim, Lubieńskim, Chodeckim, Borzymowskim i Chełmica. Rady miast i gmin podjęły uchwały w sprawie określenia wykazu kąpielisk oraz określenia sezonu kąpielowego na swoim terenie. Organizatorzy w ramach kontroli wewnętrznej ustalili z PPIS we Włocławku harmonogramy pobierania próbek wody w sezonie kąpielowym, systematycznie wizualnie nadzorowali wodę w kąpielisku,

wykonywali badania jakości wody w trakcie sezonu kąpielowego w ustalonym z PPIS we Włocławku punkcie, dokumentowali i przekazywali PPIS we Włocławku wyniki badań wody oraz informowali osoby kąpiące się o jakości wody w kąpielisku.

W czasie trwania sezonu letniego czterokrotnie w kąpielisku „Plaża Chocień” i jednokrotnie w kąpielisku nad jeziorem Chełmica wizualnie stwierdzono zakwit sinic. W związku z tym, każdorazowo wprowadzono tymczasowy zakaz kąpeli i wydawano komunikaty informujące o nieprzydatności wody do kąpeli. Zakaz kąpeli obowiązywał łącznie 7 dni dla kąpieliska „Plaża Chocień” i 19 dni dla kąpieliska na jeziorze Chełmica.

W pozostałych kąpieliskach w czasie trwania sezonu kąpielowego 2022 woda była przydatna do kąpeli. Nie stwierdzono występowania zanieczyszczeń niekorzystnie wpływających na jakość wody i mogących stanowić zagrożenie zdrowotne dla kąpiących się osób.

Nadzorowane kąpieliska były prawidłowo oznakowane. Na tablicach informacyjnych, na stronach internetowych organizatorów i PSSE we Włocławku zamieszczano aktualne informacje i komunikaty. Na kąpieliskach zapewniono możliwość korzystania z toalet, ustawiono kosze lub worki na odpady komunalne, które systematycznie opróżniano.

Pracownicy PSSE we Włocławku oraz organizatorzy kąpielisk aktualizowali na bieżąco dane umieszczane w ogólnopolskim serwisie kąpieliskowym prowadzonym przez GIS, co dawało możliwość użytkownikom kąpielisk uzyskania bieżącej informacji dotyczącej m.in. oceny przydatności wody do kąpeli, rodzaju wywieszanej flagi, temperatury wody i powietrza, informacji o infrastrukturze.

Po zakończeniu sezonu kąpielowego 2022 dla nadzorowanych kąpielisk dokonano klasyfikacji jakości wody na podstawie próbek obejmujących cztery sezony kąpielowe. Wodę w tych kąpieliskach zaklasyfikowano jako doskonałą.

5. Stan sanitarny obiektów żywienia zbiorowego, produkcji i obrotu środkami spożywczymi

W rejestrze zakładów prowadzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włocławku znajdowało się ogółem 1891 obiektów prowadzących działalność na terenie Powiatu Włocławskiego, tj. o 14 obiektów mniej niż w 2021 roku.

Nadzór sanitarny nad produkcją i obrotem żywnością był realizowany poprzez wykonywanie kontroli sanitarnych, podczas których dokonywano oceny m.in. stanu sanitarno-technicznego i porządkowego pomieszczeń zakładu i środków transportu, jakości żywności, surowców i składników, stanu higieny i dokumentacji zdrowotnej zatrudnionego personelu, ciągłości łańcucha chłodniczego, kontroli warunków żywienia zbiorowego, stopnia wdrożenia zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) i systemu HACCP. Zrealizowano zaplanowane kontrole kompleksowe w obiektach żywnościowo-żywnościowych, pobór próbek do badań laboratoryjnych prowadzony był zgodnie z planem oraz zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego. Ponadto przeprowadzono kontrole sanitarne na wniosek przedsiębiorcy w związku z zatwierdzeniem nowo powstałego zakładu lub zmiany zakresu prowadzonej działalności, kontrole interwencyjne oraz kontrole związane z eksportem środków spożywczych. Ponadto, na polecenie Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy przeprowadzono kontrole sanitarne na targowiskach i w sklepach, w związku z potencjalną możliwością sprzedaży zanieczyszczonych ryb - nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najliczniejszą grupę obiektów stanowiły zakłady produkcji żywności (piekarnie, ciastkarnie, automaty do lodów, przetwórcze owocowo-warzywne, młyny oraz gospodarstwa rolne). W rejestrze znajdowało się 1245 obiektów, tj. o 8 więcej niż w 2021 roku. Właściciele gospodarstw rolnych prowadzących działalność w ramach produkcji pierwotnej polegającej na uprawie zbóż, warzyw i owoców składali wnioski o wpis gospodarstw do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W roku sprawozdawczym do rejestru zakładów wpisano 19 gospodarstw zajmujących się produkcją pierwotną, w tym 3 prowadzące także działalność w ramach rolniczego handlu detalicznego (RHD) w zakresie produkcji

soków, dżemów i konfitur, octów owocowych, produkcji pieczywa, produkcji kiszonek. W gospodarstwach rolnych przeprowadzono 15 kontroli sanitarnych. U producentów pierwotnych pobrano próbki warzyw do badań laboratoryjnych w kierunku pozostałości pestycydów oraz wspólnie z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska przeprowadzono 3 kontrole upraw pomidorów.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 4 piekarnie, w których przeprowadzono 7 kontroli sanitarnych. Podczas kontroli kompleksowej w jednej z nich stwierdzono szereg uchybień i nieprawidłowości, m.in.: nieprawidłowy stan sanitarny pomieszczeń, sprzętu produkcyjnego i wyposażenia, nieprawidłowo przechowywane pieczywo (narażone na zanieczyszczenia zewnętrzne), brak do wglądu dokumentacji dot. sposobu zagospodarowania tłuszczu po smażeniu pączków. Podczas kontroli interwencyjnej przeprowadzonej w innej piekarni, stwierdzono m.in. zagrzybione ściany i odpadającą farbę z sufitów we wszystkich pomieszczeniach piekarni, nieprawidłowy stan sanitarny żaluzji w oknach hali produkcyjnej, brak wydzielonego pomieszczenia do przechowywania zwrotów pieczywa, brak mycia koszy i skrzynek z uwagi na przechowywanie w zmywalni zwrotów pieczywa. W obu przypadkach osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości ukarano mandatami karnymi. Zalecenia pokontrolne zostały w krótkim czasie usunięte, co potwierdziły przeprowadzone kontrole sprawdzające.

W związku z niewykonaniem przez współników spółki prowadzącej działalność w zakresie produkcji pieczywa obowiązków nałożonych decyzją z roku 2021, wydano postanowienie o nałożeniu grzywny wraz z tytułami wykonawczymi. Przedsiębiorcy ostatecznie wykonali przedmiotowe obowiązki, co potwierdziły kontrole sprawdzające.

Podczas kontroli sanitarnej przeprowadzonej w punkcie sprzedaży lodów z automatu stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń i szafek, w związku z czym osobę odpowiedzialną ukarano grzywną w drodze mandatu karnego. Przedsiębiorca wykonał badania lodów, w wyniku których otrzymał nieprawidłowe wyniki badań mikrobiologicznych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku wydał decyzję administracyjną z rygorem natychmiastowej wykonalności nakazującą zaprzestanie prowadzenia działalności do czasu przeprowadzenia skutecznej dezynfekcji automatu do lodów i przedstawienia prawidłowego wyniku badań lodów. Przedsiębiorca wykonał obowiązki wynikające z ww. decyzji i zapewnił prawidłową jakość zdrowotną produkowanych lodów.

W zakładach zajmujących się sprzedażą środków spożywczych (sklepy, hurtownie, kioski, punkty sprzedaży, obiekty ruchome i tymczasowe) przeprowadzono 122 kontrole, w ewidencji znajdowało się 406 zakładów tj. o 20 obiektów mniej niż w 2021 roku. W związku z uruchomieniem nowych sklepów wydano 14 decyzji zatwierdzających. Powstały 3 nowe markety sieci DINO, Stokrotka i Biedronka.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych w sklepach stwierdzano nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i sprzętu, środki spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości/terminu przydatności do spożycia, bez etykiet, brak do wglądu dokumentacji zdrowotnej dla celów sanitarno-epidemiologicznych personelu, brak do wglądu na bieżąco prowadzonych zapisów wynikających z opracowanej instrukcji GHP i systemu HACCP. Za stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości osoby odpowiedzialne zostały ukarane grzywnami w drodze mandatów karnych. Nałożono 10 mandatów karnych na łączną kwotę 2250 zł. Większość nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli sanitarnych przedsiębiorcy usuwali w ustalonych krótkich terminach przed wydaniem decyzji administracyjnych nakazujących, co potwierdzały przeprowadzone kontrole sprawdzające. Wydano 5 decyzji administracyjnych nakazujących doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego ścian, sufitów, podłóg oraz sprzętu i wyposażenia, zapewnienia bieżącej ciepłej wody przy umywalkach do mycia rąk oraz przedstawienia do wglądu dokumentacji GHP i HACCP i stosownych zapisów z nich wynikających, opracowanych procedur zabezpieczenia obiektu przed szkodnikami. W dwóch przypadkach na wniosek strony uchylono nałożone obowiązki wynikające z wydanych decyzji z powodu likwidacji sklepu.

W związku z wystąpieniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) w dalszym ciągu prowadzono nadzór nad sprzedażą mięsa. Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na możliwość wystąpienia nielegalnej sprzedaży mięsa oraz produktów z mięsa wieprzowego lub dzików pochodzących z terenów na których wystąpił afrykański pomór świń. Przeprowadzono kontrole dotyczące identyfikacji

produktów mięsnych i zagospodarowania odpadów pochodzenia zwierzęcego. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku sprawozdawczym nadzorem objęto 226 obiektów zakładów żywienia zbiorowego (zakłady gastronomiczne, stołówki i punkty wydawania posiłków w szkołach, przedszkolach, żłobkach, domach opieki społecznej, domach dziecka i inne zakłady). Przeprowadzono 64 kontrole sanitarne.

W jednym z lokali gastronomicznych podczas przeprowadzonej kontroli kompleksowej stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarny obiektu i sprzętu, brak prawidłowej segregacji środków spożywczych, nieprawidłowo prowadzone procesy technologiczne – mycie i obieranie warzyw w kuchni, brak dezynfekcji jaj, obecność śladów gryzoni, żywność zepsutą oraz bez oznakowania, nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych wymagających chłodzenia, brak bieżącej wody ciepłej przy części zlewów, brak orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników, brak aktualnego wyniku badania wody z ujęcia własnego. Za stwierdzone nieprawidłowości osobę odpowiedzialną ukarano grzywną w drodze mandatu karnego w wysokości 500 zł. Strona w trakcie kontroli złożyła pisemne oświadczenie, iż zaprzestaje prowadzenia działalności do czasu doprowadzenia obiektu do prawidłowego stanu sanitarnego oraz wycofania środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej. Kontrola sprawdzająca potwierdziła usunięcie części nieprawidłowości, natomiast odnośnie pozostałych zaleceń wydano decyzję administracyjną z określeniem terminu wykonania obowiązków.

Szczegółowe dane dotyczące liczby obiektów, przeprowadzonych kontroli i liczby nałożonych mandatów w Powiecie Włocławskim w zależności od rodzaju obiektów podano w tabeli poniżej.

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów	Liczba kontroli	Liczba decyzji administracyjnych nakazujących, zmieniających	Liczba pobranych próbek	Liczba mandatów/kwotę w zł
Produkcja żywności	1245	46	1	28	4/950
Obrót żywnością	406	122	7	0	48/6650
Żywienie zbiorowe	226	64	4	1	8/1900
Obiekty produkcji i obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	14	1	0	0	0
Razem	1891	233	12	29	60/9500 zł

Interwencje konsumentów

Otrzymano interwencję dotyczącą piekarni – nieprawidłowego stanu sanitarnego, niewłaściwego przechowywania pieczywa i braku badań sanitarno-epidemiologicznych pracowników. W wyniku kontroli interwencja została potwierdzona. Stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny ścian i sufitów we wszystkich pomieszczeniach piekarni, nieprawidłowy stan sanitarny żaluzji w oknach hali produkcyjnej i drzwi, brak wydzielonego pomieszczenia do przechowywania odpadów (zwrotów pieczywa), brak mycia koszy i skrzynek z uwagi na przechowywanie w zmywalni zwrotów pieczywa. Osobę odpowiedzialną za uchybienia ukarano mandatem karnym w wysokości 500 zł. Stwierdzone nieprawidłowości zostały w krótkim czasie usunięte, co potwierdziła kontrola sprawdzająca.

Konsumenci składali interwencje dot. zakładów żywienia zbiorowego. W związku z doniesieniem konsumenta dot. niewłaściwego przechowywania i dystrybucji potraw oraz braku orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych personelu, przeprowadzono kontrolę interwencyjną w zakładzie usług gastronomicznych. Stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny sufitów w zakładzie, nieprawidłową segregację środków spożywczych w urządzeniu chłodniczym i nieprawidłowe studzenie potraw, co mogło stanowić źródło zanieczyszczeń oraz brak do wglądu orzeczenia lekarskiego dla celów sanitarno-epidemiologicznych pracownika. Osobę prowadzącą działalność ukarano grzywną w drodze mandatu karnego w wysokości 200 zł. Zalecenia zostały wykonane, co zostało potwierdzone podczas kontroli sprawdzającej.

Kolejna interwencja dotyczyła domu opieki osób starszych – zgłoszono niewłaściwe żywienie

pensjonariuszy. Oprócz uwag dot. jadłospisów dla podopiecznych, w trakcie kontroli stwierdzono również przeterminowane środki spożywcze, przechowywanie niezdezynfekowanych jaj i nieumytych warzyw i owoców w pomieszczeniu kuchni, przechowywanie środków spożywczych prywatnych należących do właścicieli wraz ze środkami spożywczymi przeznaczonymi do żywienia pensjonariuszy, co stwarzało ryzyko zanieczyszczeń krzyżowych. Na osobę prowadząca działalność nałożono mandat karny. Uchybienia osoba zobowiązana usunęła niezwłocznie.

W lipcu wpłynęła interwencja dotycząca nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego lokalu gastronomicznego. Przeprowadzono kontrolę sanitarną interwencyjną, która wykazała, że produkcja posiłków nie odbywała się. W sierpniu wpłynęły kolejne interwencje dotyczące m.in. nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego ww. obiektu. Przeprowadzono kontrolę sanitarną, w trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych potwierdzono wniesione zarzuty dotyczące nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń gastronomicznych oraz stwierdzono szereg innych nieprawidłowości. W związku z powyższym wydano decyzję nakazującą przedsiębiorcy natychmiastowe zaprzestanie prowadzenia działalności w zakresie produkcji i sprzedaży potraw do czasu wykonania zaleceń wynikających z ww. decyzji. Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Przeprowadzone rekontrole w obiekcie potwierdziły, że obiekt nie funkcjonuje.

Otrzymało interwencję dot. obecności szkodników w cukierkach oraz niehigienicznej sprzedaży wyrobów ciastkarskich. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła wniesionych zastrzeżeń. Kwestionowane cukierki zostały wcześniej wycofane z obrotu. Dokonano oceny organoleptycznej cukierków i nie stwierdzono w nich obecności szkodników. Ponadto podczas kontroli nie potwierdzono niehigienicznej sprzedaży wyrobów ciastkarskich.

W związku z otrzymanym zgłoszeniem klienta dotyczącym nieprzestrzegania wymagań sanitarnych przy produkcji i sprzedaży hot dogów na stacjach paliw przeprowadzono dwie kontrole interwencyjne. W dwóch obiektach stwierdzono brak bieżącej ciepłej wody, brak opracowanej dokumentacji GHP i HACCP oraz stosownych zapisów z nich wynikających. W jednym obiekcie stwierdzono również nieprawidłowy stan sanitarny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu oraz rozszerzenie zakresu prowadzonej działalności o produkcję i sprzedaż hot dogów bez zatwierdzenia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włocławku. Osoby odpowiedzialne za nieprawidłowy stan sanitarny ukarano mandatami karnymi oraz wystąpiono do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy z wnioskiem o nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę za prowadzenie działalności w zakresie niezgodnym z decyzją o zatwierdzeniu zakładu.

Import i eksport

Zakład produkcji wyrobów ciastkarskich eksportował swoje wyroby m.in. słomkę ptysiową, groszek ptysiowy, ptysie i beziki do Indonezji, Republiki Korei, Ukrainy, Arabii Saudyjskiej, Omanu, Pakistanu. Na wniosek przedsiębiorcy przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych i na podstawie kontroli dokumentacji zgłoszonego towaru wydawano świadectwa stwierdzające spełnienie wymagań zdrowotnych.

Działania w ramach systemu RASFF

W związku z otrzymanym w systemie RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych) powiadomieniem alarmowym dot. stwierdzenia obecności niedozwolonego pestycydu – linuronu w suszonej pietruszce pakowanej w Niemczech, z surowca pochodzącego z Polski, przeprowadzono kontrolę interwencyjną u producenta, podczas której stwierdzono, że w obiekcie nie prowadzono działalności, a na stanie magazynowym nie stwierdzono świeżych ani suszonych ziół.

Prowadzono także czynności związane z procesem wycofywania następujących środków spożywczych:

- warzywa (cukinia, papryka) ze względu na przekroczenia NDP pozostałości pestycydów;
- produktów mięsnych ze względu na obecności bakterii *Listeria monocytogenes* oraz przekroczenia NDP substancji farmakologicznych;
- proszek z całych jaj 100 % z uwagi na stwierdzenie obecności bakterii *Salmonelli enteritidis*.

Nadzorowano wycofywanie z obrotu wyrobów do kontaktu z żywnością z tworzyw sztucznych z uwagi na niezgodne z obowiązującymi przepisami stwierdzenie w składzie włókna bambusowego oraz

melaminy, przekroczenie migracji aniliny oraz sumy migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych. Wyroby ceramiczne wycofywano z uwagi na stwierdzenie przekroczenia migracji ołowiu.

Ocena jakości zdrowotnej próbek pobranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu

W roku sprawozdawczym zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej na 2022 rok” pobrano i przekazano do badań laboratoryjnych 29 próbek. Do badań laboratoryjnych w kierunku skażeń promieniotwórczych w ramach monitoringu żywności pobrano próbki warzyw, świeżych ryb i ziarno zboża. Ponadto, u producentów pierwotnych pobrano próbki warzyw do badań laboratoryjnych w kierunku pozostałości pestycydów. Jedna próbka rzodkiewki została kwestionowana z uwagi na przekroczenie pozostałości pestycydów. Sprawa została zgłoszona do systemu RASFF.

Współpraca z innymi inspekcjami i jednostkami

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną przebiegała zgodnie z pisemnym porozumieniem, w ramach którego przesyłano wzajemnie uaktualnioną listę obiektów nadzorowanych przez obydwie inspekcje. Prowadzono korespondencję wynikającą ze spraw bieżących m.in. przesyłano informacje dot. wyników badań laboratoryjnych mięs pobranych z obrotu w ramach monitoringu a pochodzących od producenta będącego pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej. Wspólnie z przedstawicielem Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadzono monitoringi na targowiskach w zakresie kontroli nielegalnej sprzedaży mięsa i produktów z mięsa wieprzowego oraz z dzików w związku z wystąpieniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) - nie stwierdzono nieprawidłowości. Do Inspekcji Weterynaryjnej przekazywano otrzymywane powiadomienia informacyjne dot. zakładów znajdujących się pod nadzorem IW oraz przekazano do wiadomości i wykorzystania służbowego według kompetencji informację o zbożu paszowym, w którym zostało wykryte przekroczone stężenie gazów fumigacyjnych.

W ramach realizacji „Planu działania na 2022 r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach porozumienia z dnia 22.12.2020 w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzono kontrole producentów pierwotnych pomidorów wspólne z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Do Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa przesłano do wiadomości i wykorzystania służbowego według kompetencji informacje dot. stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydów w próbce rzodkiewki.

Inspekcji Handlowej w ramach współdziałania i współpracy przekazywano aktualne rejestry podmiotów przechowujących i wprowadzających do obrotu środki spożywcze oraz kopie protokołów z kontroli sanitarnych przeprowadzonych w obiektach, w których stwierdzono nieprawidłowości dotyczące wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości/terminu przydatności do spożycia, niewłaściwej jakości itp.

6. Środowisko pracy i choroby zawodowe

W 2022 roku na terenie gmin: Włocławek, Kowal, Lubień Kujawski, Chodecz, Brześć Kujawski, Lubraniec, Izbica Kujawska, Chocień, Baruchowo, Boniewo, Fabianki, Lubanie, ewidencją objęto 222 obiekty. W zakładach produkcyjnych (obiektach) zatrudnionych było 5787 pracowników. Przeprowadzono 46 kontroli w 34 obiektach. Na skutek stwierdzonych uchybień wydano 7 decyzji administracyjnych zawierających nakazy obligujące podmioty gospodarcze do usunięcia istniejących nieprawidłowości.

W ramach nadzoru bieżącego nad zakładami pracy oraz prewencji chorób zawodowych zakresem kontroli objęto przestrzeganie przepisów prawa dotyczących:

- realizacji ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy,

- ekspozycji pracowników na szkodliwe dla zdrowia czynniki pyłowe, chemiczne, fizyczne i biologiczne,
- ekspozycji pracowników na działanie czynników rakotwórczych lub mutagennych w środowisku pracy,
- stosowanie substancji stwarzających zagrożenie i ich mieszanin w działalności zawodowej,
- oceny realizacji wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
- wprowadzania do obrotu substancji stwarzających zagrożenie i ich mieszanin,
- wprowadzania do obrotu produktów biobójczych,
- stosowania art. 5 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Najczęściej wykazywane podczas kontroli sanitarnych uchybienia to:

- brak aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- brak uwzględnienia w ocenie ryzyka zawodowego procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym,
- brak szkoleń bhp pracowników,
- brak rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszanin, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- brak przekazania do PWIS w Bydgoszczy informacji o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- niewłaściwy stan higieniczny pomieszczeń higienicznosanitarnych,
- niewystarczające natężenie oświetlenia na stanowiskach pracy,
- przekroczone dopuszczalne wartości natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy.

Kontrole sanitarne, decyzje administracyjne wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włocławku, jak również ocena narażenia zawodowego opracowana na podstawie wyników badań i pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy, spowodowały poprawę warunków higieny pracy w kontrolowanych obiektach oraz poprawę stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń higienicznosanitarnych. W stosunku do podmiotów gospodarczych, w których stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych w zakresie natężenia hałasu wykazanych w przeanalizowanych sprawozdaniach z badań środowiska pracy prowadzone są postępowania administracyjne mające na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.

Choroby zawodowe

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku w 2022 roku prowadził postępowania administracyjne w przedmiocie chorób zawodowych.

W 2022 r. roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku otrzymał 2 zgłoszenia podejrzeń o choroby zawodowe nabyte podczas pracy na terenie Powiatu Włocławskiego. W związku z tymi zgłoszeniami prowadzone są dochodzenia epidemiologiczne w środowisku pracy.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku w 2022 r. wydał 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku w trakcie prowadzonych postępowań dotyczących chorób zawodowych ściśle współpracuje z jednostką orzeczniczą I stopnia, Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy Poradnią Chorób Zawodowych we Włocławku.

O wszystkich przypadkach stwierdzenia bądź braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej informowana jest Państwowa Inspekcja Pracy w formie przesyłanych decyzji administracyjnych wydanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włocławku.

Środki zastępcze/nowe substancje psychoaktywne („dopalacze”)

Państwowa Inspekcja Sanitarna w 2022 roku realizowała zadania polegające na egzekwowaniu przestrzegania ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych („dopalaczy”). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku, na podstawie Porozumienia zawartego dnia 26 listopada 2018 r. w Warszawie pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Komendantem Głównym Policji, Szefem Krajowej Administracji Skarbowej, Prokuratorem Krajowym, Komendantem Głównym Straży Granicznej i Głównym Inspektorem Farmaceutycznym współpracy w celu sprawnego i skutecznego wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych współpracuje z wszystkimi ww. instytucjami.

7.

Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2022 roku w nadzorze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włocławku znajdowały się 77 placówki stałe i 21 sezonowych. Skontrolowano 23 placówki stałe oraz 9 placówek letniego wypoczynku. Przeprowadzono łącznie 34 kontrole (23 w obiektach stałych oraz 11 w placówkach sezonowych) oceniając m. in. stan sanitarny, a także warunki nauki i pobytu dzieci i młodzieży w placówkach.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku wydał 3 decyzje dotyczące spełnienia warunków lokalowych w trzech żłobkach na terenie powiatu włocławskiego w Kruszynie, Lubaniu oraz Izbicy Kujawskiej oraz 1 opinię dotyczącą spełnienia wymagań bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy w związku z planowanym zwiększeniem liczby dzieci w przedszkolu na terenie powiatu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku wydał 1 decyzję merytoryczną dotyczącą złego stanu sanitarno-technicznego dotyczącą przedszkola w powiecie włocławskim.

Dokonując oceny stanu sanitarnego żłobków, przedszkoli oraz szkół zakres kontroli poszerzono o zagadnienia dotyczące COVID-19, w tym przestrzegania wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego. Szczególną uwagę zwrócono na przestrzeganie wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 31 marca 2022 r. dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (VII aktualizacja) oraz na przestrzeganie wytycznych zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 10 czerwca 2022 r. dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, wydane na podstawie art. 8a ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (VIII aktualizacja).

Dyrektorzy placówek opracowali i wdrożyli wewnętrzne regulaminy lub procedury funkcjonowania szkół w czasie epidemii, dotyczące m.in. przestrzegania wytycznych związanych z zachowaniem dystansu społecznego oraz wzmoczonych zasad higieny. Zapewnili maseczki i jednorazowe rękawiczki oraz środki do dezynfekcji (rąk, sprzętu i powierzchni).

We wszystkich skontrolowanych szkołach na terenie powiatu zapewniono uczniom możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych (indywidualne zamykane szafki, lub w salach zajęć wyznaczone półki i szuflady w szafach). Dokonując oceny higienicznego rozkładu zajęć lekcyjnych w 1 szkole podstawowej stwierdzono, że zajęcia rozpoczynały się o stałej porze, a różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia była nie większa niż 1 godzina. Przewidziano dłuższe przerwy przeznaczone na spożycie II śniadania i obiadu. Podczas kontroli szkół, w 1 szkole podstawowej dokonano oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin. Stwierdzono, że w pracowniach chemicznych w widocznym i łatwo dostępnym miejscu wywieszono były regulaminy specjalistyczne pracowni. Niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny przechowywane były w oryginalnych opakowaniach zamykanych szafach na zapleczu, były właściwie oznakowane. Osoby pracujące z niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i ich mieszaninami miały możliwość stałego

korzystania z kart charakterystyk oraz ze środków ochrony indywidualnej (rękawice, fartuchy) oraz zostały przeszkolone w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 2 decyzje merytoryczne dotyczące nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego 2 szkół na terenie powiatu włocławskiego.

W szkołach, które rozpoczęły nowy rok szkolny 2022/2023, w okresie przerwy wakacyjnej prowadzone były prace konserwacyjno-przygotowawcze oraz remontowe które dotyczyły zarówno budynków jak i terenu placówek, a obejmowały m. in.:

- odświeżenie ścian w salach zajęć, w korytarzach szkolnych, w szatni oraz w przebieralniach dla dziewcząt i chłopców;
- konserwację stolarki okiennej i drzwiowej;
- remonty pomieszczeń sanitarno-higienicznych;
- wymianę wykładzin w salach lekcyjnych; wymianę podłóg w salach zajęć i w świetlicach;
- zakup sprzętu i wyposażenia do sal dydaktycznych;
- konserwację placów zabaw oraz boisk szkolnych.

W ramach poprawy warunków do uprawiania sportu i rekreacji wybudowano dwie sale gimnastyczne.

Sala gimnastyczna przy Zespole Szkół w Grabkowie

W ramach zajmowanej powierzchni użytkowej wydzielono:

- na parterze: salę gimnastyczną z balkonem dostępnym z poziomu I piętra, magazyn na sprzęt sportowy, pokój nauczycielski, toaletę ogólnodostępną i toaletę ogólnodostępną NPS, łazienkę przy pokoju nauczycielskim (wyposażoną w umywalkę do mycia rąk, miskę ustępową i natrysk z odpływem podłogowym), 2 pomieszczenia gospodarcze (w tym jedno wyposażone w zlew gospodarczy), komunikację z 2 klatkami schodowymi i windą - platformą podnoszącą dla niepełnosprawnych oraz wiatrołap i łącznik z istniejącym budynkiem;

- na I piętrze: szatnię damską z umywalką, szatnię męską z umywalką, łazienkę NPS 2 pomieszczenia gospodarcze, wentylatorownię oraz komunikację.

Budynek posiada dostęp do mediów infrastruktury technicznej - zasilanie w wodę do celów socjalno-bytowych i przeciwpożarowych poprzez przyłącze wodociągowe do gminnej sieci wodociągowej, a odprowadzenie ścieków sanitarnych do bezodpływowych zbiorników szczelnych okresowo wybieralnych. Pomieszczenia ogrzewane są poprzez instalację ogrzewania podłogowego, w sali gimnastycznej zapewniono ogrzewanie powietrze wentylacyjnym. Część pomieszczeń obiektu jest wentylowana grawitacyjnie, część mechanicznie za pomocą centrali wentylacyjnej nawiewowo-wywiewnej wyposażonej w wodną nagrzewnicę powietrza. Sala gimnastyczna wentylowana jest za pomocą układu nawiewnego (rękawa wentylacyjnego) oraz układu wywiewnego kanałowego. Sprzęt i urządzenia sportowe posiadające atesty higieniczne i certyfikaty bezpieczeństwa potwierdzające wykonanie w oparciu o obowiązujące normy w tym zakresie. Obiekt przystosowano dla potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez dostęp z poziomu terenu, zamontowanie windy-podnośnika i wyposażenie w toaletę ogólnodostępną NPS i łazienkę NPS.

Sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej im. Anny Wajcovicz w Śmiłowicach.

W ramach zajmowanej powierzchni użytkowej wydzielono: salę gimnastyczną, szatnię dla dziewcząt z przyległym węzłem sanitarnym, szatnię dla chłopców z przyległym węzłem sanitarnym, pokój nauczycielski z przyległą łazienką, 2 magazyny, komunikację oraz wiatrołap. Między dobudowaną, a istniejącą częścią budynku wykonano schody z uwagi na różnicę poziomów podłóg.

Obiekt zasilany jest w media infrastruktury technicznej z istniejących instalacji - zasilanie w wodę do celów socjalno-bytowych i przeciwpożarowych odbywa się z instalacji wodociągowej przyłączonej do gminnej sieci wodociągowej, odprowadzenie ścieków sanitarnych do instalacji kanalizacji sanitarnej przyłączonej do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej. Sala gimnastyczna wentylowana jest za pomocą układu wywiewnego obsługiwane go za pomocą wentylatora kanałowego z wyrzutnią usytuowaną w ścianie zewnętrznej, nawiew świeżego powietrza odbywa się poprzez 12 okiennych nawiewników higrosterowalnych, 4 nawietrzaków ściennych oraz w zależności od potrzeby 12 okien uchylanych siłownikami. Pozostałe pomieszczenia obiektu wentylowane są grawitacyjnie, a w węzłach sanitarnych przy szatniach, szatniach, łazience przy pokoju nauczycielskim, magazynie i części korytarza za pomocą wentylatorów wyciągowych typu łazienkowego uruchamianych ręcznie. Salę gimnastyczną wyposażono w niezbędny sprzęt i urządzenia

sportowe posiadające atesty higieniczne i certyfikaty bezpieczeństwa potwierdzające wykonanie w oparciu o obowiązujące normy w tym zakresie. Punkty świetlne, szyby w oknach oraz inne elementy wyposażenia sali gimnastycznej są zabezpieczone i spełniają wymogi bezpieczeństwa. Istnieje możliwość otwierania okien z poziomu parteru. Na grzejnikach wykonano osłony ochraniające od bezpośredniego kontaktu z elementem grzejnym. Z sali gimnastycznej będą korzystały dzieci z klas I-III (nauczanie wczesnoszkolne) i uczniowie z klas IV-VIII szkoły podstawowej. Przewiduje się podczas prowadzenia zajęć rekreacyjnych, jak i gier zespołowych przebywanie w sali gimnastycznej ok. 30 osób jednocześnie. Teren wokół obiektu zagospodarowano, częściowo utwardzono. Wykonano pochylnię dla osób niepełnosprawnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włocławku w związku z sytuacją epidemiczną COVID-19 wydał 27 pozytywnych opinii dotyczących zawieszenia zajęć edukacyjnych w placówce lub zawieszenia zajęć edukacyjnych w wariantach tradycyjnym i zastosowania nauczania w formie zdalnej lub hybrydowej.

Kontrolując placówki letniego wypoczynku dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania oraz w obiektach używanym okazjonalnie do wypoczynku nieprawidłowości nie stwierdzono. W pomieszczeniach sanitarno-higienicznych zapewniono bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz środki higieny osobistej. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych zachowano. W widocznych miejscach umieszczono instrukcje prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk. W salach zajęć, jadalniach i świetlicach oraz w pokojach mieszkalnych wyposażenie zapewniało bezpieczne użytkowanie. W miejscach przeznaczonych do zabawy i gier zespołowych znajdowały się regulaminy określające zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń i sprzętu sportowego. Organizatorzy, którzy nie zapewnili uczestnikom własnej opieki medycznej zgłosili organizację wypoczynku w placówkach służby zdrowia właściwych dla danego rejonu.

Skontrolowano 5 obozów bez stałej infrastruktury komunalnej. Obozy zorganizowane na terenie zalesionym. Jeden obóz ze stałą infrastrukturą komunalną zorganizowano na terenie ośrodka wypoczynkowego. Dwa obozy zaopatrywane były w wodę do mycia dowożoną z wodociągu gminnego, a w wodę przeznaczoną do spożycia - konfekcjonowaną w opakowaniach jednostkowych. Uczestnicy trzech pozostałych obozów korzystali wyłącznie z wody konfekcjonowanej w opakowaniach jednostkowych. W przypadku 2 obozów, podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na niezapewnieniu dostatecznej ilości wody do celów sanitarno-higienicznych dla uczestników obozów. Organizatorzy niezwłocznie wykonali zalecenia dotyczące zapewnienia dostatecznej ilości wody. Wykonanie zaleceń potwierdzono podczas kontroli sprawdzających. Uczestnikom obozów zapewniono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej: umywalnię z wydzielonymi kabinami sanitarnymi i wielostanowiskowymi miejscami do mycia rąk. Nieczystości płynne z umywalni i wielostanowiskowego miejsca do mycia rąk gromadzone były w dołach chłonnych. Postępowanie z odpadami stałymi było prawidłowe. Część mieszkalna obozów składała się z namiotów mieszkalnych oraz użytkowych. Namioty mieszkalne wyposażone były m.in. w wieszaki i półki. Uczestnicy obozów nie korzystali z kąpielisk. Opiekę medyczną sprawowała kadra która miała ukończone kursy pierwszej pomocy. Nie wystąpiła potrzeba ewakuacji uczestników obozu, ale uczestnikom obozów zapewniono, na podstawie podpisanych umów, możliwość ewakuacji do pobliskich szkół oraz świetlic OSP lub innych placówek znajdujących się w nadzorze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włocławku.

Organizatorom letniego wypoczynku pozostawiano pakiety materiałów edukacyjnych dotyczących zagadnień związanych z akcją letnią pn. „Bezpieczne wakacje 2022”.

W znajdujących się w nadzorze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włocławku skontrolowanych placówkach nauczania i wychowania stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń był dobry, a wypoczynek dzieci i młodzieży zorganizowano prawidłowo.

8. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W roku 2022 nadzorem objęto 356 obiektów użyteczności publicznej, których stan sanitarny jest istotny dla bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców. Skontrolowano 103 obiekty użyteczności publicznej. Ponadto skontrolowano 4 środki transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich należące do firm z terenu powiatu wrocławskiego.

W zdecydowanej większości stan sanitarny skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej oceniono jako właściwy. Należą do nich m.in. domy pomocy społecznej, obiekty świadczące usługi hotelarskie, zakłady świadczące usługi fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, tereny rekreacyjne, cmentarze, miejsca obsługi podróżnych.

Negatywnie oceniono 1 zakład fryzjerski. W obiekcie stwierdzono nieprawidłowości polegające na zawilgoceniach ścian i ubytkach w płytkach podłogowych w sali usługowej oraz braku oznaczenia słownego i graficznego informującego o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych w obiekcie. Przedsiębiorcę ukarano mandatem karnym w wysokości 100 złotych oraz wystawiono decyzję nakazującą doprowadzenie obiektu do właściwego stanu technicznego w określonym terminie.

W pierwszym kwartale 2022 roku na terenie powiatu wrocławskiego przeprowadzono kontrole w zakresie przestrzegania przepisów obowiązujących w związku z epidemią COVID-19, obejmujące dostosowanie się zarządzających do określonych ograniczeń i zakazów: nakazu zakrywania ust i nosa, umieszczenia informacji o limicie osób w obiektach. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów na przedsiębiorców nałożono mandaty karne.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono również wizytacje obiektów wskazanych jako placówki zbiorowego zakwaterowania dla uchodźców z Ukrainy. Sprawdzano przygotowanie obiektów tymczasowego zakwaterowania do przyjęcia obywateli Ukrainy w zakresie stanu sanitarnego pomieszczeń i urządzeń, w tym utrzymania bieżącej czystości.

Wśród obiektów użyteczności publicznej liczną grupę (101 obiektów) stanowią zakłady świadczące usługi fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej. W 2022 roku kontrolą objęto 32 z nich. Obiekty utrzymane są w dobrym stanie sanitarnym i higienicznym; wyposażone są w profesjonalne urządzenia i meble. Podczas świadczenia usług stosowana jest najczęściej bielizna jednorazowa; nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu z narzędziami, są one właściwie dezynfekowane i sterylizowane. W zakładach, w których wykonywane są zabiegi, podczas których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich opracowane i wdrożone są stosowne procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Przeprowadzone kontrole w obiektach świadczących usługi solarium nie wykazały nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium. Zamieszczono widoczne i czytelne oznakowania o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia oraz informacje o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium.

Wszystkie obiekty hotelarskie, stanowiące bazę noclegową na terenie powiatu oceniono pozytywnie. W obiektach przestrzegane są przepisy, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia obiektu, w którym świadczone są usługi noclegowe. Nie wykazano nieprawidłowości w postępowaniu z bielizną czystą i brudną, odpadami komunalnymi oraz utrzymaniem czystości.

W 2022 roku kontrolą objęto 3 domy pomocy społecznej oraz 1 placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Stan sanitarno-higieniczny domów pomocy społecznej był właściwy. Pomieszczenia utrzymywano na bieżąco w czystości; pokoje mieszkalne pensjonariuszy oraz węzły sanitarno-higieniczne były odpowiednio wyposażone. Obiekty dostosowano dla potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo i spełniają wymagania obowiązujących przepisów.

Natomiast w placówce zapewniającej całodobową opiekę stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego m.in. brudne ściany w korytarzach i w pokojach mieszkańców, zagrzybienia na suficie w pomieszczeniu pralni oraz nieprawidłowe postępowanie z odpadami medycznymi. Wydano decyzję nakazującą właścicielowi doprowadzenie obiektu do właściwego stanu sanitarno-technicznego, która została wykonana.

W sezonie letnim 2022 roku skontrolowano 4 Miejsca Obsługi Podróżnych przy autostradzie A1, na terenie których wydzielono miejsca postojowe dla samochodów osobowych i ciężarowych, place zabaw, zadaszone wiaty z miejscami siedzącymi oraz pomieszczenia higieniczno-sanitarne. Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń dostępnych dla podróżnych oceniono jako bardzo dobry.

9. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego polega na analizie projektowanych działań: planistycznych, inwestycyjnych i systemowo-organizacyjnych, rozwiązań techniczno-budowlanych obiektów i infrastruktury oraz technologicznych procesów, pod kątem ich wpływu na zdrowie i życie ludzi. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma na celu zapewnienie, na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego oraz na etapie planowania i następnie realizacji inwestycji, właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w obiektach przeznaczonych na pobyt ludzi, w taki sposób, aby podczas użytkowania obiektów nie powstały zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, powodowane przyjętymi w tym zakresie rozwiązaniami.

Stanowiska zajmowane były wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowania główne i realizowane były zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz innych ustaw i przepisów wykonawczych.

Do zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w szczególności należało:

- opiniowanie i uzgadnianie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin,
- uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu,
- wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko w trybie przewidzianym w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- opiniowanie warunków do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanych przedsięwzięć,
- uzgadnianie lub opiniowanie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

Planowanie przestrzenne ma za zadanie realizować zasadę ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju, a także wprowadzać rozwiązania mające na celu ochronę środowiska, w tym zdrowia ludzi. W zakresie planowania przestrzennego działania sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego polegają na uzgadnianiu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ich zmian, uchwalanych przez rady gmin oraz poprzedzających je i wiążących dla planów, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego terenów. Plany te stanowią podstawę do późniejszego ustalania przez właściwe organy warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, a także lokalizowania inwestycji celu publicznego. Projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co potwierdzały załączone do nich „Prognozy oddziaływania na środowisko”, zawierały zapisy i rozwiązania minimalizujące szkodliwe oddziaływanie na środowisko, przyrodę i krajobraz kulturowy oraz zdrowie ludzi planowanych do wprowadzenia zagospodarowań.

Odrębną kwestią w działaniach zmierzających do poprawy stanu sanitarno-higienicznego stanowi opiniowanie i określanie warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Przy uzgadnianiu tych przedsięwzięć, brano pod uwagę: zawartość karty informacyjnej przedsięwzięcia, zakres i szczegółowość danych w niej ujętych, charakter przedsięwzięcia, i jego skalę, wielkość i rodzaj zajmowanego terenu, planowaną technologię, wielkość produkcji oraz przewidywane rozwiązania techniczne i organizacyjne mające na celu eliminowanie lub ograniczanie skutków jego realizacji, sytuowanie przedsięwzięcia względem

terenów chronionych, istniejący i planowany charakter zagospodarowania, występowanie zbiorników wód podziemnych, ukształtowanie i przeznaczenie terenu.

Opinie wydane w 2022 r. na terenie Powiatu Włocławskiego.

Rodzaje wydanych opinii	Liczba opinii
uzgodnienia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	20 (w tym 4 opinie do studium)
uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	8
opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko	83
uzgodnienia warunków do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	11
inne opinie, postanowienia w tym dotyczące projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz pisma	403 (w tym 333 postanowień do projektów decyzji o warunkach zabudowy)
Razem	525

W 2022 roku nie wpłynął żaden wniosek o wydanie opinii sanitarnej przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko oraz o wydanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Kolejnym bardzo ważnym zadaniem było uzgadnianie i opiniowanie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych. Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowych oceniano rozwiązania proponowane przez projektantów w aspekcie zagwarantowania odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych w miejscach pobytu ludzi poprzez zastosowanie m. in. prawidłowej funkcji oraz warunków techniczno-użytkowych pomieszczeń, właściwych pod względem zdrowotnym materiałów budowlanych, prawidłowej wymiany powietrza w projektowanych pomieszczeniach oraz właściwego oświetlenia. W 2022 roku uzgodniono/zaopiniowano 1 dokumentację projektową pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W 2022 roku na terenie Powiatu Włocławskiego przeprowadzono łącznie 56 kontroli, w tym 45 kontroli obiektów budowlanych związanych z dopuszczeniem do użytkowania w trybie art. 56 ustawy Prawo Budowlane. W przypadku zgłoszonych inwestycji infrastruktury technicznej, w tym sieci kanalizacyjnych, instalacji gazowych, stacji transformatorowych, farm fotowoltaicznych, dróg gminnych i krajowych, a także zgłoszeń dotyczących zakończenia budowy, rozbudowy, przebudowy np.: obiektów budowlanych, które nie są w bieżącym nadzorze sanitarnym, w tym budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych, budynków i hal magazynowych itp. zajmowano stanowiska w formie milczącej zgody.

Podczas przeprowadzanych kontroli w szczególności zwracano uwagę na: wykonanie obiektów zgodnie z projektem budowlanym, atesty i certyfikaty zastosowanych materiałów do budowy i wykończenia obiektów, badania skuteczności wentylacji, badania jakości wody do spożycia przez ludzi, sprawdzano podłączenia wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej w pomieszczeniach, wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej i grzewczej, przystosowanie obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zgody na odstąpienia od przepisów określających warunki techniczne oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. Wśród obiektów kontrolowanych znalazły się między innymi obiekty: budynek komisariatu Policji w Brześciu Kujawskim, Centrum Integracji Wiejskiej w Smólniku, sala sportowa przy Szkole Podstawowej w Grabkowie, sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej w Śmiłowicach, hala produkcyjno-magazynowa w Pikutkowie, Dzienny Dom „SENIOR +” w Kruszynie, tłocznia gazu w Gustorzynie, sala imprez okolicznościowych

w Szpitalu Górnym, fabryka rowerów w Machnacu, hala montażowa opraw oświetleniowych wraz z zapleczem biurowo-socjalnym w Bogucinie, budynek handlowy BIEDRONKA w Lubieniu Kujawskim, budynki handlowo-usługowe w Kruszynku i Izbicy Kujawskiej, market spożywczy w Fabiankach.

Powyższe obiekty przekazane zostały do bieżącego nadzoru sanitarnego w ramach działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej, celem sprawowania stałej kontroli nad przestrzeganiem przepisów w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest ściśle związana z liczbą planowanych realizacji przedsięwzięć i zgłoszonych obiektów przez inwestorów. Przeważającą pozycję wśród rozpatrywanych spraw zajmowało wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Wiele opinii dotyczyło przedsięwzięć, których potencjalny wpływ na środowisko jest niewielki, w związku z powyższym w większości przypadków stwierdzono brak konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, co z kolei spowodowało niewielką ilość opinii w sprawie środowiskowych uwarunkowań. Poszczególne gminy występowały z dużą ilością wniosków o uzgodnienie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektów decyzji o warunkach zabudowy i projektów decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

10. Promocja zdrowia

W 2022 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna inicjowała, koordynowała i realizowała na terenie miasta Włocławek i powiatu włocławskiego 26 programy edukacyjne oraz interwencje nieprogramowe (kampanie społeczne, akcje informacyjno-edukacyjne, konkursy). Dyrektorzy szkół i przedszkoli z terenu powiatu włocławskiego przystąpili do realizacji większości inicjatyw. W placówkach oświatowych kontynuowane były programy z zakresu edukacji antytytoniowej takie jak: „Czyste powietrze wokół nas” dla 5 i 6 latków oraz „Bieg po zdrowie” dla kl. IV szkół podstawowych. Wymienionymi programami edukacyjnymi objęto łącznie 920 uczniów oraz 210 rodziców. W ramach realizacji działań programowych przeprowadzono konkurs plastyczny dla dzieci i ich rodzin pt. „Nowe szaty Dinusia”. Zwycięzcy otrzymali nagrody rzeczowe, dyplomy i podziękowania.

W ramach profilaktyki palenia tytoniu inicjowano i koordynowano przedsięwzięcia informacyjno-edukacyjne związane z obchodami Światowego Dnia bez Tytoniu (31 maja), który w br. przebiegał pod hasłem „Tytoń: zagrożenie dla naszego środowiska” oraz Światowego Dnia Rzucania Palenia (17 listopada).

W ramach profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych prowadzone były działania edukacyjne w ramach kolejnej edycji wojewódzkiej interwencji programowej pt. „Dopalacze - trzecia strona zjawiska”. Elementem wzmacniającym działania programowe był konkurs plastyczny ogłoszony przez PPIS we Włocławku dla dzieci i młodzieży pt. „Moda na dopalacze nie obowiązuje”. Podsumowanie konkursu i wręczenie nagród laureatom odbyło się w siedzibie PSSE we Włocławku w czerwcu 2022 r.

Zakończono kolejną edycję programu o tematyce onkologicznej „Znamie? Znam je” z udziałem 15 szkół, w którym wzięło udział 833 uczniów. Program będzie kontynuowany w roku szkolnym 2022/2023. W zakresie profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby realizowano program dla uczniów szkół ponadpodstawowych pt. „Podstępne WZW”, w którym wzięły udział 3 szkoły z powiatu włocławskiego, obejmując edukacją 148 uczniów.

W ramach profilaktyki próchnicy zębów realizowano kolejną edycję programu pt. „Radosny Uśmiech. Radosna Przyszłość”, w którym wzięło udział 5 szkół podstawowych. W programie uczestniczyło blisko 150 uczniów klas I szkół podstawowych.

Do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym oraz ich rodziców skierowany był program edukacyjny dot. profilaktyki chorób odkleszczowych pt. „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”. Program realizowano w 14 placówkach (10 szkołach podstawowych i 4 przedszkolach). Łącznie edukacją objęto 1113 dzieci (211 z przedszkoli oraz 902 ze szkół podstawowych). Dla dzieci przedszkolnych skierowano jeszcze jedną ofertę pt. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. To program o znaczeniu żywności ekologicznej,

jej jakości i wpływu na zdrowie. W programie uczestniczyły dzieci z 2 przedszkoli. Edukacją objęto około 80 dzieci oraz 20 rodziców.

W br. podejmowano działania oświatowo-zdrowotne zapobiegające rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych (m.in. HIV/AIDS, HBV, HCV). W ramach profilaktyki HIV/AIDS promowano kolejną edycję działań informacyjno-edukacyjnych pod hasłem „*Czy wiesz, że ...*”, będącą kontynuacją kampanii profilaktycznej HIV/AIDS z 2020 r., kampanii Krajowego Centrum ds. AIDS ph. „*Jedyny taki test...*”. Ponadto, na stronie internetowej zamieszczono informację w związku z Międzynarodowym Dniem Pamięci Zmarłych na AIDS (15 maja), promowano Europejski Tydzień Testowania w kierunku HIV (21-28 listopada 2022 r.). Z uwagi na sytuację pandemiczną podejmowano działania profilaktyczne w zakresie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2, od IX 2022 r. wdrożono kolejną wojewódzką interwencję ph. „*Dobre sposoby na zakaźne choroby*” dla dzieci przedszkolnych i uczniów szkół podstawowych. Program cieszy się dużym zainteresowaniem, zarówno wśród dzieci jak i bezpośrednich realizatorów oraz dyrektorów szkół i przedszkoli z terenu miasta. Z oferty skorzystało 14 placówek (10 przedszkoli i 4 szkoły podstawowe). Edukacją objęto 2205 uczniów i dzieci w wieku przedszkolnym oraz 1260 rodziców i opiekunów. Ponadto, w związku z sytuacją pandemiczną, wychodząc naprzeciw potrzebom i prośbom uczniów, nauczycieli i rodziców, zainicjowano wojewódzką pilotażową edycję programu ph. „*Zdrowie psychiczne. Radzenie sobie ze stresem*”. Do jego realizacji zaproszono 1 szkołę z terenu powiatu włocławskiego. Edukacją objęto 30 uczniów oraz 60 rodziców.

Jak co roku propagowano ideę Światowego Dnia Zdrowia (7 IV), hasłem przyświecającym tegorocznym obchodom było „*Nasza planeta, nasze zdrowie*”.

W 2022 roku działania oświatowo-zdrowotne, prowadzone były w placówkach przedszkolnych, szkolnych, ochrony zdrowia, podczas rozpoczynającej się akcji letniej oraz poprzez informacje zamieszczane na stronie internetowej PSSE we Włocławku. W ramach działań profilaktycznych w ramach akcji „*Bezpieczne wakacje*” prowadzono zajęcia edukacyjne z uczestnikami letniego wypoczynku, wychowawcami i kadra kierowniczą. Ponadto przy współpracy Komendy Miejskiej Policji we Włocławku w dniu Św. Krzysztofa – patrona kierowców, zorganizowano akcję informacyjno-edukacyjną, w ramach której kierowcy byli informowani o szkodliwości zażywania środków odurzających i konsekwencjach prawnych ich zażywania, a także otrzymywali materiały z zakresu profilaktyki używania środków zastępczych oraz alkoholu.

Zadania z zakresu profilaktyki zdrowotnej realizowane były przy współpracy Urzędów Miast i Gmin Powiatu Włocławskiego, Starostwa Powiatowego we Włocławku, placówek oświatowych, Komendy Miejskiej Policji we Włocławku. Ponadto, prowadzono dystrybucję materiałów oświatowych z zakresu profilaktyki uzależnień, promocji szczepień ochronnych, racjonalnego odżywiania i aktywności fizycznej i innych.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Włocławku wraz z przedstawicielami Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bydgoszczy wzięli udział w „VIII Chodeckich zabawach na wodzie”, w ramach ogólnopolskiej akcji pt. „*Kręci Nas Bezpieczeństwo Nad Wodą*” która odbyła się na plaży miejskiej w Chodczu. Organizatorem akcji był Urząd Miejski w Chodczu przy współpracy Policji, Straży Pożarnej, WOPR, PPIS we Włocławku i PGW Wody Polskie. W ramach akcji edukacyjno-informacyjnej pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzili działania profilaktyczno-zdrowotne. Mieszkańcy Chodcza i okolic skorzystali z różnorodnej oferty materiałów oświatowych i zasięgaliby porad na temat bezpieczeństwa podczas kąpeli wodnych i słonecznych, zdrowego stylu życia, racjonalnego odżywiania, zapobiegania chorobom zakaźnym oraz zatruciom pokarmowym, profilaktyki uzależnień od tytoniu, alkoholu i środków psychoaktywnych. Odwiedzający mieszkańcy z zacięciem oglądali wystawę grzybową gdzie udzielano porad dotyczących prawidłowego i bezpiecznego grzybobrania. Uczestnicy akcji bardzo licznie korzystali z pomiaru tlenu węgla w wydychanym powietrzu przy użyciu smokolizera oraz przeprowadzali test z użyciem narkogogli i alkogogli. Dzieci i młodzież sprawdzała swoją wiedzę zdrowotną w konkursach: plastycznym oraz odpowiadając na wylosowane pytania. Duże zainteresowanie wśród uczestników akcji wzbudził pokaz poboru wody z kąpieliska do badań laboratoryjnych przeprowadzony przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

W ramach oceny programów edukacyjnych realizowanych w placówkach oświatowych na terenie powiatu włocławskiego przeprowadzono 139 wizytacji.

11. Oddział Laboratoryjny

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Włocławku funkcjonuje jako laboratorium badawcze, które w 2022 roku przeprowadziło badania:

- wody,
- żywności,
- środowiska pracy,
- materiału biologicznego ludzkiego, skuteczności procesów sterylizacji

zgodnie z wymaganiami normy akredytacyjnej PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”.

W skład Oddziału Laboratoryjnego wchodzi 2 sekcje:

- *Sekcja Badań Mikrobiologicznych*
- *Sekcja Badań Fizykochemicznych*

Podczas przeprowadzania badań w Oddziale Laboratoryjnym stosuje się metody opublikowane w aktach prawnych, znormalizowane metody badawcze (polskie oraz angielskojęzyczne normy), metodyki placówek naukowo-badawczych oraz procedury badawcze własne. Oddział Laboratoryjny posiada Certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 600 nadany w 2005 r. przez Polskie Centrum Akredytacji, co potwierdza wysoką jakość przeprowadzanych analiz.

W roku 2022 Oddział Laboratoryjny wykonał łącznie 12 461 badań; w tym 9 276 badań próbek materiału biologicznego ludzkiego oraz skuteczności procesów sterylizacji, 1 897 badań próbek wody, 885 badań próbek żywności oraz 403 badania środowiska pracy.

Sekcja Badań Mikrobiologicznych w 2022 roku wykonywała badania mikrobiologiczne:

- materiału biologicznego ludzkiego (próbek kału) w kierunku pałeczek jelitowych z rodzaju *Salmonella* i *Shigella* (badania na nosicielstwo pałeczek *Salmonella* i *Shigella*),
- skuteczności procesów sterylizacji przy pomocy biologicznych wskaźników kontroli procesów sterylizacji – sporał A i sporał S,
- wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- wody z kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli,
- wody z pływalni,
- wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella spp.*,
- żywności.

Badania mikrobiologiczne wody przeprowadzane są w kierunkach: ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C po 72 h i w temp. 36°C po 48 h, bakterie grupy coli i *Escherichia coli*, enterokoki, *Legionella*, *Pseudomonas aeruginosa*, gronkowce koagulazo-dodatnie.

Badania żywności wykonywane są w zakresie wykrywania i oznaczania liczby gronkowców koagulazododatnich, *Listeria monocytogenes*, bakterii grupy coli i *Escherichia coli*, *Bacillus cereus*, *Enterobacteriaceae* oraz obecności *Salmonella spp.*

W zakresie badania próbek materiału biologicznego ludzkiego (badania kału) Sekcja Badań Mikrobiologicznych Oddziału Laboratoryjnego PSSE we Włocławku funkcjonuje jako laboratorium diagnostyczne, które zarejestrowane jest w Krajowej Izbie Diagnostów Laboratoryjnych pod numerem 395.

Sekcja Badań Fizykochemicznych w 2022 roku wykonywała n.w. badania fizykochemiczne:

- wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- wody z kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli,
- wody z pływalni,
- czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- czynników szkodliwych w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

Zakres wykonywanych badań fizykochemicznych wody obejmuje: mętność, indeks nadmanganianowy, potencjał redox, stężenie chloru (wolnego, ogólnego i związanego), stężenie jonu amonowego, pH, barwę, przewodność elektryczną właściwą, stężenie manganu, stężenie azotu azotynowego, stężenie azotu azotanowego, stężenie żelaza.

Zakres wykonywanych badań w środowisku pracy w 2022 roku dotyczył analizy narażenia pracowników na takie czynniki jak: hałas, zapylenie, niebezpieczne czynniki chemiczne (rozpuszczalniki organiczne). Przeprowadzane były również pomiary oświetlenia, mikroklimatu i tlenku węgla. Celem pomiarów była kontrola warunków pracy, które mogą wpłynąć na pogorszenie stanu zdrowia pracowników. Badania takie analizowane były w zakładach pracy, podczas wykonywania przez pracowników pracy zawodowej.

Oddział Laboratoryjny w zakresie wykonywania badań wody i żywności pracuje w Zintegrowanym Systemie Badań Żywności dla woj. kujawsko-pomorskiego, wraz z laboratoriami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Bydgoszczy, Toruniu i Grudziądzu. Badania mikrobiologiczne i fizykochemiczne wody wykonywane są dla miasta Włocławka i powiatów: włocławskiego, lipnowskiego i rypińskiego, badania materiału biologicznego ludzkiego wykonywane są dla miasta Włocławka i powiatów: włocławskiego, lipnowskiego, rypińskiego oraz aleksandrowskiego, a badania mikrobiologiczne żywności przeprowadzane są dla miasta Włocławka i powiatów: włocławskiego, lipnowskiego, rypińskiego, aleksandrowskiego oraz radziejowskiego.

System Zarządzania Laboratorium

W Oddziale Laboratoryjnym od 2005 roku funkcjonuje System Zarządzania, który obejmuje wszystkie sfery działalności laboratoryjnej oraz każdy etap procesu badania, od otrzymania zlecenia na badanie, aż do odbioru przez klienta sprawozdania z badań. System Zarządzania funkcjonuje właściwie, co potwierdza certyfikat akredytacji wydany przez Polskie Centrum Akredytacji w dniu 26.04.2005 r., ważny do 25.04.2025 r. Laboratorium posiada obszerną dokumentację związaną ze sterowaniem jakością badań. Dla wszystkich metod fizykochemicznych oraz mikrobiologicznych opracowano szczegółowe plany wewnętrznego i zewnętrznego monitorowania ważności wyników badań, które określają sposób sterowania jakością, częstość analizy próbek kontrolnych oraz rodzaj i miejsce zapisu uzyskanych wyników badań.

Laboratorium poddawane jest corocznej ocenie zewnętrznej dokonywanej przez auditorów Polskiego Centrum Akredytacji w Warszawie. W 2022 roku ocena auditorów PCA potwierdziła kompetencje personelu Oddziału Laboratoryjnego do wykonywania analiz badawczych i zakończona została wydaniem nowego Zakresu Akredytacji Laboratorium Badawczego wydanie 23 z dnia 19.01.2023 r.

12. Podsumowanie

1.	Państwowa Inspekcja Sanitarna podejmowała i prowadziła intensywne działania ograniczające ryzyko transmisji koronawirusa SARS-CoV-2, w szczególności dochodzenia epidemiologiczne oraz działania dotyczące upowszechniania szczepień przeciw COVID-19.
2.	Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych i zakażeń w 2022 roku (z wyłączeniem COVID-19) była zróżnicowana. Nie przywleczone na teren powiatu choroby zakaźnych, takich jak: dżuma, cholera, malaria, wąglik, poliomyelitis, gorączki krwotoczne. Odnotowano wzrost zapadalności na ospę wietrzną, płonicę, wirusowe zakażenia jelitowe i infekcje grypopodobne.
3.	Szczepienia ochronne to jeden z największych sukcesów medycyny. Dzięki szczepieniom całkowicie wykorzeniono ospę prawdziwą - jedną z najcięższych chorób zakaźnych, a lekarze i epidemiolodzy od dziesiątków lat pracują nad całkowitym wyeliminowaniem zachorowań na kolejne choroby zakaźne.
4.	Stan sanitarno-higieniczny, w tym techniczny większości skontrolowanych na terenie powiatu włocławskiego obiektów w których udzielane są świadczenia zdrowotne oraz obiektów użyteczności publicznej w roku 2022 oceniono jako dobry.
5.	Prowadzona systematycznie działalność informacyjno-edukacyjna w zakresie promocji zdrowia kierowana do określonych adresatów (dzieci, młodzieży, dorosłych) zmienia świadomość, pogłębia wiedzę społeczeństwa, a tym samym zachęca do zmiany stylu życia i dbałości o zdrowie własne i najbliższych.
6.	Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych placówek nauczania i wychowania był dobry, a wypoczynek dzieci i młodzieży zorganizowano prawidłowo.
7.	W roku 2022 woda z wodociągów gminnych zaopatrujących mieszkańców powiatu włocławskiego w wodę w ramach zbiorowego zaopatrzenia (z wyłączeniem okresu skażenia mikrobiologicznego wody w 3 wodociągach: Izbica Kujawska, Dębice i Smólnik), spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Mieszkańcy korzystali z wody przydatnej do spożycia przez ludzi i bezpiecznej dla zdrowia.
8.	Zarządzający wodociągami oraz kąpieliskami prowadzili prawidłowo kontrolę wewnętrzną jakości wody. Badania wykonywano w laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub w laboratoriach o zatwierdzonym systemie jakości, zgodnie z harmonogramami uzgodnionymi z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym we Włocławku.
9.	W roku 2022, mając na względzie zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego wody w budynkach, do właścicieli i zarządzających podmiotami leczniczymi, obiektami hotelarskimi, domami pomocy społecznej oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi skierowano wystąpienia, przypominające o obowiązku wykonywania badań ciepłej wody użytkowej w kierunku obecności bakterii <i>Legionella sp.</i>

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
we Włocławku
Magdalena Fejdowska

Włocławek, 6 lutego 2023 r.